



PARAULA I VIDA

Estimem i sofrim per Terra Santa



Fa un any, amb motiu del centenari de la revista franciscana *Terra Santa*, el Papa Francesc deia que «donar a conèixer Terra Santa suposa transmetre el *Cinquè Evangel·li*, és a dir, l'entorn històric i geogràfic on la Paraula de Déu es va revelar i després es va fer carn en Jesús de Natzaret, i alhora significa conèixer les persones que avui hi viuen, la vida dels cristians de les diferents Esglésies i denominacions, però també la dels jueus i musulmans, per intentar construir, en un context complex i difícil com el de l'Orient Mitjà, una societat fraternal». Això és el que des de fa una vintena d'anys, al gener, anem duent a terme la «Coordinadora de Bisbes en suport de Terra Santa» (*HLCoordination*), de la qual formo part per la Conferència Episcopal. Enguany hem visitat **Jordània**, també part de la Terra Santa, ja que fou la terra on Moisès veié la Terra Promesa, des del Mont Nebo, també lloc del ministeri del Baptista i del Baptisme del Senyor, i de l'inici del seu ministeri, lloc que guarda els mosaics de Màdaba, per esmentar-ne només alguns aspectes.

Al final de la trobada fem públic un Comunicat on expressem els reptes que tenen al davant les comunitats cristianes, que a Jordània són una minoria ben acceptada en aquell vast món musulmà. Se saben descendents dels cristians que van fugir de Jerusalem després de la persecució del segle primer, i al Jordà, van formar-hi una comunitat abans d'arribar a Antioquia. La seva Església sempre hi ha estat present durant els darrers 2.000 anys i han estat testimonis de la fe en Jesucrist al llarg de la història. Una història no gens fàcil, sovint martirial, però que els esperona a romandre-hi perquè són els custodis

del llocs sants i volen que pelegrins de tot el món vinguin a trobar-se amb les pedres vives de Terra Santa. Ja porten catorze segles convivint amb l'Islam, experimentant el diàleg i compartint la mateixa cultura, llengua, història i destí. Ells veuen que poden contribuir al diàleg de tota l'Església amb l'Islam. Volen dur a terme la missió d'estar al servei de tothom, començant per la comunitat cristiana, i anunciant l'Evangel·li de la pau, l'amor i la dignitat humana. Servir tothom, en educació, salut, assistència i acollida generosa dels emigrants i refugiats que allà són quasi 4 milions, en un país d'11 milions d'habitants. Les famílies i les parròquies, amb Càritas Jordània al davant, han estat exemplars. També la monarquia i les autoritats. Volen que es parli més de «comunió» que de «solidaritat».

El Vicari patriarcal de Jordània, Mons. Jamal Daibes, ens deia que la nostra visita era més que un pelegrinatge, era una visita de comunió, que els feia sentir part de l'Església universal a la qual tots pertanyem tenint el Crist com a Cap. Ell agràia la nostra presència, les oracions i el suport. Amb els altres pastors de Terra Santa denunciava que, a Palestina, no hi ha convivència pacífica, s'agreuja la violència, creixen els assentaments contraris al dret internacional i perill la pau respectuosa entre religions. Hem de fer realitat l'anhel de pregar i treballar per la pau a l'Orient mitjà (Turquia, Palestina, Israel, Líban, Síria, Iraq, Egipte, Iemen i Jordània) que porti a una solidaritat més gran feta de servei a la pau i defensa de la dignitat de la persona i els drets humans.

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Els seminaristes d'Urgell participen en els exercicis a Tortosa



Els seminaristes d'Urgell van participar en els exercicis anuals dels seminaristes del Seminari Major Interdiocesà, que enguany s'han dut a terme del 29 de gener al 3 de febrer, a la Casa d'espiritualitat de les teresianes de Sant Enric d'Ossó, a Jesús, prop de Tortosa.

La trobada va reunir 17 seminaristes d'arreu de Catalunya i els seus formadors. Els exercicis van ser predicats per Mn. Joan Torra, Prevere de Vic i Degà de la Facultat de Teologia de Catalunya.

A la clausura dels dies d'exercicis van poder visitar la Catedral de Tortosa.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Davant el sagrari

Té vint-i-dos anys. Està acabant els estudis del grau de Farmàcia. Fa uns quants dies que, davant el sagrari de la parròquia, la seva pregària dona voltes a un mateix tema: «Jesús posa llum en el meu discerniment i generositat en la meua decisió. Saps que sempre he pensat que quan estigués acabant la carrera pensaria, seriosament, en el matrimoni. Fins i tot, fa uns mesos que estic mig enamorat, com a mínim, encara que en silenci, d'una companya de la facultat. També és cert que, des que vaig fer exercicis espirituals, sovint ressona en el meu interior la interpel·lació que hi vaig sentir i que es manté viva: "Vine i segueix-me!". Per què no,

sacerdot? És la resposta a la meua pregunta en aquells dies de pregària: Senyor, què vols que faci? Mostra'm què esperes de mi!

És ben cert que en alguns moments penso que són cabòries meves, o no. També és cert que vull seguir Jesús en la meua vida, passar per la vida fent el bé, com Ell. "Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va ungir amb l'Esperit Sant i amb poder, i com va passar fent el bé i guarint tots els oprimits pel diable, perquè Déu era amb ell" (Ac 10,

38). Penso que intueixo el camí, però en certs moments em fa por. És per tota la vida, he de renunciar a coses bones que també són de Déu. Ell passa i torna a passar per la meua vida. Vull posar-me a les seves mans, confiadament. Seguir Jesús i els seus ensenyaments, deixar-me portar per la força de l'Esperit. Sento que alguns joves han de continuar el servei a la comunitat cristiana com a preveres, celebrant l'eucaristia, administrant els sagraments, predicant la Paraula. Servir l'Església, lloar Déu Pare,

seguint Jesús, amb la força de l'Esperit! Acceptar aquesta crida, aquest do, encara que en certs moments sento que em depassa i em supera. Per què no jo?

Ho he parlat amb el sacerdot que m'acompanya. Em recomana que pregui, demanant llum, amb despreniment, buscant la voluntat del Pare, disposat a seguir-la. "Feliç tu, fidel del Senyor, que vius seguint els seus camins" (Sl 128, 1). Em continua costant, seguiré demanant llum, agenollant-me davant la grandesa del seu amor. Penso que la meua vida ha de ser pels altres, viscuda procurant fer el bé, com Jesús. Ell m'ajudarà a discernir-ho!».

Enric Puig Jofra, SJ

PALABRA Y VIDA

Amemos y suframos por Tierra Santa

Hace un año, con motivo del centenario de la revista franciscana *Tierra Santa*, el Papa Francisco decía que «dar a conocer Tierra Santa supone transmitir el *Quinto Evangelio*, es decir, el entorno histórico y geográfico donde la Palabra de Dios se reveló y después se hizo carne en Jesús de Nazaret, al tiempo que significa conocer a las personas que hoy viven allí, la vida de los cristianos de las diferentes Iglesias y denominaciones, pero también la de los judíos y musulmanes, para intentar construir, en un contexto complejo y difícil como el de Oriente Medio, una sociedad fraterna». Esto es lo que desde hace una veintena de años, en enero, vamos llevando a cabo la «Coordinadora de Obispos en apoyo de Tierra Santa» (*HLCordinación*), de la que formo parte por la Conferencia Episcopal. Este año hemos visitado **Jordania**, también parte de la Tierra Santa, ya que fue la tierra donde Moisés vio la Tierra Prometida, desde el Monte Nebo, también lugar del ministerio del Bautista y del Bautismo del Señor, y del inicio de su ministerio, lugar que guarda los mosaicos de Mádaba, por mencionar sólo algunos aspectos.

Al final del encuentro hacemos público un Comunicado en el que expresamos los retos que tienen delante las comunidades cristianas, que en Jordania son una minoría bien aceptada en ese vasto mundo musulmán. Se saben descendientes de los cristianos que huyeron de Jerusalén después de la persecución del siglo primero, y en el Jordán, formaron una comunidad antes de llegar a Antioquía. Su Iglesia siempre ha estado allí presente durante los últimos 2.000 años y han sido testigos de la fe en Jesucristo a lo largo de la historia. Una historia nada fácil, a menudo martirial, pero que les compromete a permanecer allí porque son los custodios de los lugares santos y quieren que peregrinos de todo el mundo vengán a encontrarse con las piedras vivas de Tierra Santa. Llevan ya catorce siglos conviviendo con el Islam, experimentando el diálogo y compartiendo la misma cultura, lengua, historia y destino. Ellos ven que pueden contribuir al diálogo de toda la Iglesia con el Islam. Quieren llevar a cabo la misión de estar al servicio de todos, empezando por la comunidad cristiana, y anunciando el Evangelio de la paz, el amor y la dignidad humana. Servir a todos, en educación, salud, asistencia y acogida generosa de los emigrantes y refugiados que allí son casi 4 millones, en un país de 11 millones de habitantes. Las familias y las parroquias, con Cáritas Jordania por delante, han sido ejemplares. También la monarquía y las autoridades. Quieren que se hable más de «comunidad» que de «solidaridad».

El Vicario patriarcal de Jordania, Mons. Jamal Daibes, nos decía que nuestra visita era más que una peregrinación, era una visita de comunión, que les hacía sentir parte de la Iglesia universal a la que todos pertenecemos teniendo a Cristo como Cabeza. Él agradecía nuestra presencia, oraciones y apoyo. Con los demás pastores de Tierra Santa denunciaba que, en Palestina, no existe convivencia pacífica, se agrava la violencia, crecen los asentamientos contrarios al derecho internacional y peligra la paz respetuosa entre religiones. Debemos hacer realidad el anhelo de orar y trabajar por la paz en Oriente medio (Turquía, Palestina, Israel, Líbano, Siria, Irak, Egipto, Yemen y Jordania) que lleve a una mayor solidaridad hecha de servicio a la paz y defensa de la dignidad de la persona y los derechos humanos.

† **Joan-Enric Vives**
Arzobispo de Urgell

Assemblea de Mans Unides

L'Assemblea diocesana de Mans Unides d'Urgell va tenir lloc a la Casa del Sant Crist de Balaguer, el dia 4 de febrer, presidida per l'Arquebisbe Joan-Enric i la Presidenta, Sra. Teresa Cabanas, amb el Consiliari diocesà Mn. Lluís Eduard Salinas. Hi van assistir un bon nombre de socis i col·laboradors voluntaris. Es van aprovar els balanços de la Campanya de l'any 2022, i es van presentar les línies més importants de la nova Campanya de 2023, amb el projecte ini-



cialment previst on es col·laborarà a l'estat de Maharashtra a l'oest de l'Índia. El fet molt positiu i més remarcable és que al 2022 es va rebre part d'una herència que serà molt bona per a augmentar els ingressos i poder ajudar nous projectes de solidaritat a través del fons comú de Mans Unides. També es van presentar els cartells i materials per a difondre la tasca que Mans Unides va duent a terme. I el lema de 2023: «Frenar la desigualtat és a les teves mans».

Urgell a la trobada espanyola de delegats de Comunicació



Madrid va acollir, entre els dies 1 i 3 de febrer, l'Assemblea de delegats diocesans de mitjans de comunicació, que es va dur a terme sota el lema «Una comunicació atenta al món actual», i en la que es va tractar la comunicació de crisi amb dues ponències, es va conèixer la tasca dels gabinets de comunicació de tres organitzacions d'àmbit eclesial com són Càritas, OMP i CONFER, es va donar a conèixer un interessant treball d'investigació sobre la problemàtica dels costos i incidència de les publicacions diocesanes en paper i d'altres experiències diocesanes a l'entorn de la creació d'espais segurs en grups de joves com són els escoltes. També es va dur a terme un taller de tècniques avançades per a l'enregistrament i edició de vídeos amb

algunes eines específiques, amb el que es va cloure l'encontre el divendres al migdia. Van assistir els bisbes membres de la Comissió Episcopal de Comunicació i el seu President Mons. José Manuel Lorca.

Les jornades van començar amb una conversa amb el Subdirector de *El Mundo*, Jorge Bustos, també guanyador d'un dels premis Bravo d'enguany, i les paraules de benvinguda i reflexió de Mons. Lorca als assistents, a l'entorn del missatge del Papa per a la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials d'enguany, tot encoratjant els assistents en el seu suport a l'Església en la difusió de la Paraula, en el suport als seus bisbes en la comunicació diocesana. Mons. Lorca va assistir a tot l'encontre i també el va cloure el divendres al migdia.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC



@Pontifex_es: «Estimats joves, en un món on no falten escàndols, guerres, injustícies, destrucció de l'ambient, indiferència cap als més febles, decepcions causades pels qui haurien de donar exemple, vosaltres sou la resposta, perquè el futur és a les vostres mans» (30 de juliol).

@Pontifex_es: «Acumular béns materials no és suficient per a viure bé, perquè —diu Jesús— la vida no depèn del que es posseeix (*Lc 12,15*). En canvi, depèn de les bones relacions: amb Déu, amb els altres i també amb els que tenen menys» (31 de juliol).

@Pontifex_es: «Continuem resant pel poble ucraïnès, agredit i martiritzat, demanant a Déu que l'alliberi del flagel de la guerra. L'única cosa raonable seria parar i negociar. Que la saviesa inspiri passos concrets de pau» (31 de juliol).

@Pontifex_es: «Jesús, el Bon Pastor, ens cuida perquè ens estima de veritat. A nosaltres, pastors de l'Església, se'ns demana la mateixa generositat en el pasturatge del ramat, perquè es manifesti la preocupació de Jesús per tots i la seva compassió per les ferides de cadascun» (4 d'agost).



Guissona prega per la Unitat dels Cristians

La Parròquia de Santa Maria de Guissona va celebrar, la tarda del diumenge 5 de gener, una Pregària per la Unitat dels Cristians que va comptar amb la participació de les tres comunitats cristianes que comparteixen el temple parroquial tant en dies festius com laborals, la de ritus catòlic, la de ritus ortodox i la de ritus greco-llatí, i que fou presidida per l'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives.

La celebració s'inicià amb una processó, on cada comunitat per mitjà del seu sacerdot presenta alguns signes propis de la seva confessió: la Icona, la Creu i el Canelobre de 7 braços. La celebració es va anar teixint de textos, pregàries, cants, silencis, reflexió... Es van anar combinant els diferents idiomes: el català, l'ucraïnès i el romanès.

Al final de la celebració, la comunitat ucraïnesa va voler agrair a Mons. Vives tot el que ha fet i dit durant aquest any, en suport a les persones i les famílies, mentre ha estat actiu el conflicte bèl·lic que sofreix Ucraïna. Se l'obsequià amb un quadre pintat per un membre de la comunitat ucraïnesa, i membre del cor parroquial de la seva comunitat, de nom



Wlodymyr, que pinta quadres per poder ajudar econòmicament a les necessitats del seu país.

Com a cloenda de l'acte, la jove Lyudmyla Gutik interpretà amb veu i amb l'instrument típic del seu país, la bandura, que toca de manera virtuosa; una cançó que donava un missatge d'esperança i de llibertat per la seva pàtria.

A la parròquia de Guissona hi ha tres comunitats cristianes que viuen la Unitat del Cristians d'una manera ben pràctica en el fer i ser de cada dia. Entre elles hi ha una relació de fraternitat i coordinen horaris de celebracions, especialment quan són solemnitats importants, com Nadal o Pasqua.

Festa de la Candelera a la Diòcesi



La Festa de la Presentació de Jesús al Temple, coneguda popularment la Candelera, es va celebrar el dimecres 2 de febrer arreu de la diòcesi d'Urgell.

A la Catedral de Santa Maria d'Urgell, la missa fou presidida per Mn. Ignasi Navarri, Rector de la Parròquia de Sant Ot, i concelebrada per Mn. Evarist Vigatà, el P. Martín Nicolás Hinojosa, i Mn. Jordi Miquel, i hi comptà amb una gran presència de fidels.

En aquesta festa també se celebra la Jornada de la Vida Consagrada, el lema per aquesta Jornada és «Caminant

en esperança», i la Catedral va acollir també molts religiosos i religioses. També és la festa patronal dels col·lectius professionals del ram de l'electricitat, que honoren la Mare de Déu de la Llum, i un bon nombre de professionals s'hi van fer presents.

La festa de la Presentació del Senyor és un dia molt significatiu per al moviment apostòlic de gent gran, Vida Creixent, que tenen els ancians Sant Simeó i Santa Anna com a referents i aquest és un dia de festa i de pregària, en el que els grups de Vida Creixent de cada parròquia participen activament en les celebracions.

Festa de la Vida Consagrada a Balaguer

En ocasió del dia de la Vida Consagrada, es van aplegar al Santuari del Sant Crist de Balaguer representants de les germanes Clarisses del Santuari del Sant Crist de Balaguer, dels germans Maristes i de les germanes Cordi-marianes (de la mare Güell) de Balaguer. En total 17 religiosos del Bisbat d'Urgell, presidits pel Delegat per a la Vida Religiosa, Mn. Joan Pujol, en la festa de la Presentació del Senyor, el 2 de febrer.

Al Santuari, després de pregar junts, les germanes Clarisses van obsequiar les comunitats amb una representació bonica de la Presentació del Nen Jesús al Temple. I, després, a la comunitat amb un petit refrigeri on els consagrats van poder compartir durant una bona estona experiències personals a càrrec



rec de cadascuna de les entitats religioses representades.

Va ser molt enriquidor tot plegat i una alenada d'espiritualitat i de revifalla de la vida religiosa. Tampoc no hi van faltar les gotes d'humor i la declamació d'una bella poesia a càrrec d'un germà marista.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

20. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Sir 1,1-10 / Sl 92 / Mc 9,14-29]. Sants Nemesi i Potami, mrs.; sant Eleuteri (s. V), bisbe; santa Amada, rel.; beat Maurici Proeta, agustinià, de Castelló d'Empúries; sants Francesc i Jacinta Marto (Fàtima).

21. ■ Dimarts [Sir 2,1-13 / Sl 36 / Mc 9,30-37]. Sant Pere Damià (1007-1072), bisbe d'Òstia i dr. de l'Església, card.; sant Claudi, mr.; sant Dositeu,

monjo. Festa de la Misteriosa Llum de Manresa.

22. ■ Dimecres (lit. hores: 4a setm.) [Jl 2,12-18 / Sl 50 / 2Co 5,20-6,2 / Mt 6,1-6.16-18]. **Dimecres de Cendra.** Catedral de Sant Pere, apòstol, celebrada a Roma des del s. IV; santa Margarida de Cortona, rel.

23. ■ Dijous [Dt 30,15-20 / Sl 1 / Lc 9,22-25]. Sant Policarp, bisbe d'Es-mirna i mr. (s. II), deixeble dels apòstols;

santa Marta d'Astorga, vg. i mr.; beata Rafaela de Ibarra, mare de família, de Bilbao.

24. ■ Divendres [Is 58,1-9a / Sl 50 / Mt 9,14-15]. Sant Modest (s. V), bisbe de Trèveris; sant Sergi, monjo i mr. (304); santa Primitiva, vg.; sant Edilbert, laic; beata Josepa Naval i Girbés, vg. seglar, d'Algemésí.

25. ■ Dissabte [Is 58,9b-14 / Sl 85 / Lc 5,27-32]. Sant Cesari (s. IV), metge,

germà de Gregori Nacianzè; sant Valeri (†695), ermità d'Astorga; beat Sebastià d'Aparicio, rel.

26. ■ Diumenge vinent, I de Quaresma (lit. hores: 1a setm.) [Gn 2,7-9;3,1-7 / Sl 50 / Rm 5,12-19 (o bé, més breu: Rm 5,12.17-19) / Mt 4,1-11]. Sant Nèstor, mr.; sant Alexandre, bisbe; sant Porfiri (†421), bisbe de Gaza. Sant Feliu de Llobregat: santa Paula Montal, vg., d'Arenys de Mar, fund. escolàpies (SchP).

Diumenge VII de durant l'any (A)

COMENTARI

«Estimeu els enemics»



Segurament que una de les coses que ens costa més a tots és perdonar i no diguem si que del que es tracta és de perdonar els enemics. Podríem dir que és la pedra de toc de l'autenticitat de la nostra fe cristiana. Jesús comença recordant que el cristià mai no ha de tornar mal per mal, sinó bé per mal. La norma que hi havia era que es podia fer a l'altre el mal que n'havia rebut, però no més: per això *ull per ull, dent per dent*. La finalitat era evitar l'augment de violència. Però Jesús diu: *No us hi torneu, contra els qui us fan mal*. Més encara. El seu seguidor ha de ser tan generós que dona a l'altre molt més del que demana, amb una generositat total: *Dona a tothom qui et demani*, sigui qui sigui, *no et desentenguis del qui et vol manllevar*, atent sempre a la necessitat del germà. I ara Jesús ja encara l'amor a l'enemic. La norma era estimar els altres i això suposava no estimar els enemics, però Jesús corregeix: *Estimeu els enemics, pregueu per aquells que us persegueixen*. Pregar pels enemics ja pot ser un primer pas per estimar-los. És evident que el perdó és una gran eina per a la pau de les persones, de qui perdona i de qui és perdonat, però nosaltres ho fem sobretot mirant el nostre Pare: *Fa sortir el sol sobre bons i dolents i fa ploure sobre justos i injustos*. Perdonant els enemics demostrem que *som fills del Pare del cel*. Ja l'AT anava en aquesta línia: *No et vengis ni guardis rancúnia contra ningú del teu poble. Estima els altres com a tu mateix. No tinguis malícia als teus germans*. No s'arriba encara a l'amor als enemics, als estranys, als forasters. I així seguim la santedat de Déu: *Sigueu sants perquè jo el vostre Déu soc sant*. Actuar així és arribar a ser savi de veritat, perquè *si entre vosaltres algú es té per savi segons la saviesa del món present que es faci ignorant perquè davant de Déu la saviesa d'aquest món és ignorància*, diu sant Pau. Estimar tothom, perdonar els enemics, tornar bé per mal no és fàcil, però és el camí de Jesús, és el que ens fa realment fills del nostre Pare Déu.

Mn. Jaume Pedrós

► Lectura del llibre del Levític (Lv 19,1-2.17-18)

El Senyor digué a Moisès: «Digues a tota la comunitat dels israelites: sigueu sants, perquè jo, el Senyor, el vostre Déu, soc sant. No tinguis malícia als teus germans dins el teu cor. Reprèn els altres, si cal; així no et faràs responsable del seu pecat. No et vengis ni guardis rancúnia contra ningú del teu poble. Estima els altres com a tu mateix. Jo soc el Senyor.»

► Salm responsorial (102)

R. *El Senyor és compassiu i benigne.*

Beneeix el Senyor, ànima meva, / del fons del cor beneeix el seu sant nom. / Beneeix el Senyor, ànima meva, / no t'oblidis dels seus favors. R.

Ell et perdona les culpes / i et guareix de tota malaltia; / rescata de la mort la teva vida / i et sacia d'amor entranyable. R.

El Senyor és compassiu i benigne, / lent per al càstig, ric en l'amor. / No ens castiga els pecats com mereixíem, / no ens paga com deuria les nostres culpes. R.

Llença les nostres culpes lluny de nosaltres / com l'Orient és lluny de l'Occident. / Com un pare s'apiada dels fills, / el Senyor s'apiada dels fidels. R.

► Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 3,16-23)

Germans, ¿no sabeu que sou un temple de Déu i que l'Esperit de Déu habita en vosaltres? Si algú profana el temple de Déu, Déu li'n demanarà compte, perquè el temple de Déu és sagrat, i aquest temple sou vosaltres. Que ningú no s'enganyi ell mateix. Si entre vosaltres algú es té per savi segons la saviesa del món present, que es faci ignorant, per poder arribar a ser savi de veritat. Perquè, davant de Déu, la saviesa d'aquest món és ignorància. L'Escriptura diu: «Fa caure els savis en els seus propis parany.» I també: «El Senyor sap què valen els pensaments dels savis: no s'aguanten més que el fum.» Per tant, que ningú no es gloriï de ser seguidor de cap home. Tot és vostre: Pau, Apol·ló, Quefes, el món, la vida, la mort, el present, el futur. Tot és vostre, però vosaltres sou de Crist, i Crist és de Déu.

► Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (Mt 5,38-48)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Ja sabeu que, als antics, els van dir: "Ull per ull, dent per dent." Doncs jo us dic: No us hi torneu, contra els qui us fan mal. Si algú et pega a la galta dreta, para-li també l'altra. Si algú et vol posar un plet per quedar-se el teu vestit, dona-li també el mantell. Si algú t'oblige a portar una càrrega un quart d'hora de camí, porta-li mitja hora. Dona a tothom qui et demani, no et desentenguis del qui et vol manllevar. Ja sabeu que van dir: "Estima els altres", però no els enemics. Doncs jo us dic: Estimeu els enemics, pregueu per aquells que us persegueixen. Així sereu fills del vostre Pare del cel: ell fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos. Perquè si estimeu només els qui us estimen, quina recompensa mereixeu? Els publicans, no fan també el mateix? I si només saluteu els germans, què feu d'extraordinari? Els pagans, no fan també el mateix? Sigueu bons del tot, com ho és el vostre Pare celestial.»

► Lectura del libro del Levítico (Lev 19,1-2.17-18)

El Señor habló así a Moisés: «Di a la comunidad de los hijos de Israel: "Sed santos, porque yo, el Señor, vuestro Dios, soy santo. No odiarás de corazón a tu hermano, pero reprenderás a tu prójimo, para que no cargues tú con su pecado. No te vengarás de los hijos de tu pueblo ni les guardarás rencor, sino que amarás a tu prójimo como a ti mismo. Yo soy el Señor".»

► Salmo responsorial (102)

R. *El Señor es compasivo y misericordioso.*

Bendice, alma mía, al Señor, / y todo mi ser a su santo nombre. / Bendice, alma mía, al Señor, / y no olvides sus beneficios. R.

Él perdona todas tus culpas / y cura todas tus enfermedades; / él rescata tu vida de la fosa, / y te colma de gracia y de ternura. R.

El Señor es compasivo y misericordioso, / lento a la ira y rico en clemencia. / No nos trata como merecen nuestros pecados / ni nos paga según nuestras culpas. R.

Como dista el oriente del ocaso, / así aleja de nosotros nuestros delitos. / Como un padre siente ternura por sus hijos, / siente el Señor ternura por los que lo temen. R.

► Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Cor 3,16-23)

Hermanos:

¿No sabéis que sois templo de Dios y que el Espíritu de Dios habita en vosotros? Si alguno destruye el templo de Dios, Dios lo destruirá a él; porque el templo de Dios es santo: y ese templo sois vosotros. Que nadie se engañe. Si alguno de vosotros se cree sabio en este mundo, que se haga necio para llegar a ser sabio. Porque la sabiduría de este mundo es necedad ante Dios, como está escrito: «El caza a los sabios en su astucia.» Y también: «El Señor penetra los pensamientos de los sabios y conoce que son vanos.» Así, pues, que nadie se glorie en los hombres, pues todo es vuestro: Pablo, Apolo, Cefas, el mundo, la vida, la muerte, lo presente, lo futuro. Todo es vuestro, vosotros de Cristo, y Cristo de Dios.

► Lectura del Santo Evangelio según san Mateo (Mt 5,38-48)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Habéis oído que se dijo: "Ojo por ojo, diente por diente". Pero yo os digo: no hagáis frente al que os agravia. Al contrario, si uno te abofetea en la mejilla derecha, preséntale la otra; al que quiera ponerte pleito para quitarte la túnica; dale también el manto; a quien te requiera para caminar una milla, acompáñale dos; a quien te pide, dale, y al que te pide prestado, no lo rehúyas. Habéis oído que se dijo: "Amarás a tu prójimo y aborrecerás a tu enemigo". Pero yo os digo: amad a vuestros enemigos, y rezad por los que os persiguen, para que seáis hijos de vuestro Padre celestial, que hace salir su sol sobre malos y buenos, y manda la lluvia a justos e injustos. Porque, si amáis a los que os aman, ¿qué premio tendréis? ¿No hacen lo mismo también los publicanos? Y, si saludáis sólo a vuestros hermanos, ¿qué hacéis de extraordinario? ¿No hacen lo mismo también los gentiles? Por tanto, sed perfectos, como vuestro Padre celestial es perfecto.»